

WYROK Z DNIA 9 CZERWCA 2009 R.
SNO 34/09

Przewodniczący: sędzia SN Ewa Strużyna (sprawozdawca).

Sędziowie SN: Jacek Gudowski, Hubert Wrzeszcz.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego – sędziego Sądu Okręgowego w sprawie sędziego Sądu Rejonowego obwinionej o przewinienie służbowe przewidziane w art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 9 czerwca 2009 r. odwołań obwinionej, Ministra Sprawiedliwości oraz Krajowej Rady Sądownictwa od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 3 lutego 2009 r., sygn. akt ASD (...)

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 109 § 1 pkt 5 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych orzekł wobec sędziego Sądu Rejonowego karę złożenia z urzędu,
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Sędzia Sądu Rejonowego obwiniona została o to, że w dniu 12 czerwca 2008 r. zgłosiła się do pracy i prowadziła posiedzenie w stanie po użyciu alkoholu, tj. o popełnienie przewinienia służbowego w rozumieniu art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, wyrokiem z dnia 3 lutego 2009 r., sygn. akt ASD (...), uznał obwinioną – sędziego Sądu Rejonowego za winną zarzucanego jej przewinienia służbowego w postaci uchybienia godności urzędu i na podstawie art. 109 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych wymierzył jej karę przeniesienia na inne miejsce służbowe w Sądzie Rejonowym w obszarze właściwości Sądu Apelacyjnego w A.

Odwołania od tego wyroku wniesione zostały przez Krajową Radę Sądownictwa, Ministra Sprawiedliwości oraz samą obwinioną.

Krajowa Rada Sądownictwa zaskarżając powyższy wyrok na niekorzyść obwinionej – sędziego Sądu Rejonowego w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucając rażącą niewspółmierność wymierzonej obwinionej kary dyscyplinarnej przeniesienia na inne miejsce służbowe w stosunku do przypisanego przewinienia, nieodzwierciedlającej stopnia społecznej szkodliwości i nie spełniającej w związku z tym celów jakie ma osiągnąć, wniosła:

o zmianę zaskarżonego wyroku przez orzeczenie wobec obwinionej kary dyscyplinarnej złożenia z urzędu, określonej w art. 109 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Minister Sprawiedliwości wnosząc odwołanie na niekorzyść obwinionej, na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażącą niewspółmierność orzeczenia o karze polegającego na wymierzeniu obwinionej na podstawie art. 109 § 1 pkt 4 u.s.p. kary dyscyplinarnej przeniesienia na inne miejsce służbowe, będącą wynikiem nieuwzględnienia w sposób właściwy stopnia zawinienia obwinionej oraz wagi popełnionego przez nią przewinienia, i wniósł

o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie obwinionej, na podstawie art. 109 § 1 pkt 5 u.s.p., kary dyscyplinarnej złożenia sędziego z urzędu.

Obwiniona sędzia Sądu Rejonowego wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie kary dyscyplinarnej w postaci nagany. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że cała jej praca zawodowa związana jest z sądownictwem, ale jako osoba o wyłącznie pozytywnych cechach charakteru i nieodporna na stresy, z trudem funkcjonuje w środowisku zawodowym, w którym panuje zła atmosfera związana z walką o stanowiska, a także zawiść, egoizm i karierowiczostwo. W tych warunkach zawiódł ją instynkt samozachowawczy i przed pięciu laty doszło do ukarania jej usunięciem z zajmowanego stanowiska. W tym czasie okazało się, że jest chora, a ponadto ciężko zachorowała jej matka, której jest jedyną opiekunką. Od kilku lat żyje zatem w ciągłym stresie i pozostaje w złej kondycji psychofizycznej (stopniowo ujawniają się liczne poważne dolegliwości zdrowotne).

Podniosła ponadto, że zdarzenie będące przedmiotem niniejszego postępowania dyscyplinarnego, do którego się przyznała i z powodu którego jest jej wstyd, spowodowane zostało przemęczeniem, utratą samokontroli i nadmiernymi obowiązkami. W opisanych trudnych warunkach zdrowotnych i życiowych uzasadniona jest więc, zdaniem obwinionej, prośba o wymierzenie łagodniejszej kary dyscyplinarnej.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionej nie jest zasadne. W świetle analizy okoliczności sprawy i przy uwzględnieniu wszystkich zarzutów podniesionych w odwołaniu brak bowiem podstaw nie tylko do wymierzenia obwinionej łagodniejszej kary dyscyplinarnej, ale do powzięcia przekonania, że obwiniona powinna nadal sprawować urząd sędziego. Zły stan zdrowia i trudna sytuacja życiowa nie mogą mieć decydującego znaczenia dla uznania, że obwiniona zasługuje na sprawowanie tego urzędu. Nie może mieć w tym względzie znaczenia także eksponowane w odwołaniu przyznanie się obwinionej do popełnionego przewinienia, skoro w świetle zgromadzonych dowodów fakt

wykonywania przez nią czynności sędziowskich w stanie po użyciu alkoholu nie mógł być skutecznie kwestionowany.

Sposób scharakteryzowania przez obwinioną w odwołaniu przymiotów własnej osoby i poczucia doznawanej krzywdy w konfrontacji z negatywnymi cechami środowiska sędziowskiego z jakim związana jest jej droga zawodowa, wskazuje na brak krytycyzmu i dystansu do siebie samej. Jest także wyrazem przekonania, że negatywne wydarzenia, będące następnie przedmiotem odpowiedzialności dyscyplinarnej, nastąpiły w wyniku okoliczności zewnętrznych na które nie miała wpływu. Obwiniona, w przeciwieństwie do tego co deklaruje, w rzeczywistości nie ma poczucia winy, skoro uważa, że brak przeszkód do dalszego pełnienia przez nią obowiązków sędziego w sądzie, w którym naraziła zarówno siebie jak i wymiar sprawiedliwości na kompromitację. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wykonywanie obowiązków przez sędziego będącego w stanie po użyciu alkoholu jest, w odbiorze społecznym, kompromitujące dla wymiaru sprawiedliwości.

Trafne są ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, że bardzo poważne przewinienie służbowe obwinionej, ma postać rażącego uchybienia godności urzędu. Należy dodać, że przewinienie to nastąpiło w wyniku świadomego złamania poczucia obowiązku, zasad uczciwości, godności i honoru.

Słusznie zwraca się uwagę w odwołaniu Krajowej Rady Sądownictwa, że stawienie się do pracy i wykonywanie obowiązków pod wpływem alkoholu przez pracownika, stanowi podstawę do rozwiązania umowy o pracę w trybie przewidzianym w art. 52 Kodeksu pracy. A nie ulega wątpliwości, że wobec sędziego, od którego wymaga się nieskazitelnego charakteru i którego urząd obwarowany jest licznymi gwarancjami, m. in. w zakresie nieusuwalności, muszą być stosowane znacznie podwyższone standardy w zakresie wszelkich zachowań, w tym także zasad sprawowania tego urzędu.

Konieczne jest ponadto podkreślenie, że przewinienia będącego przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie obwiniona dopuściła się po raz kolejny i pomimo uprzedniego ukarania jej w postępowaniu dyscyplinarnym (wyrokiem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 listopada 2003 r. wymierzono obwinionej karę usunięcia z funkcji przewodniczącej wydziału).

Mając na uwadze wszystkie przytoczone okoliczności należało uznać, że obwiniona utraciła autorytet niezbędny do sprawowania urzędu sędziego i nie daje gwarancji należytego wykonywania obowiązków sędziego w przyszłości.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny, uznając zatem wniesione na niekorzyść obwinionej przez Krajową Radę Sądownictwa i Ministra Sprawiedliwości odwołania za zasadne, zmienił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 109 § 1 pkt 5 ustawy –

Prawo o ustroju sądów powszechnych orzekł wobec sędziego Sądu Rejonowego karę złożenia z urzędu.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny postanowił w oparciu o przepis art. 133 u.s.p.